

EVDE BAKIM YARDIMI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesi kapsamında bakıma ihtiyacı olan engellilerin evde bakımı için yapılacak yardımın başvuru şekline, değerlendirilmesine, ödenmesine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgarî ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha az olan bakıma ihtiyacı olan engellileri ve bu engellilerin evde bakımı amacıyla yapılacak yardımı kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesine, 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 65 inci ve 71 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Açık rıza formu: Genel çerçevesi Bakanlıkça hazırlanan, evde bakım yardımına ilişkin bilgilendirme ve kişisel verilerin sorgulanması ve işlenmesine ilişkin onayın yer aldığı formu,

b) Akrafa: Üveylar dahil olmak üzere engelli bireyin eşi, çocukları ile çocuklarının eşleri, ana ve babası ile bunların ana ve babası, torunları ile torunlarının eşleri, torun çocukları, kardeşleri ile kardeşlerinin eşleri, kardeşlerinin çocukları ile kardeş çocuklarının eşleri, kardeş torunları, eşinin ana ve babası, eşinin kardeşleri, eşinin kardeşlerinin eşleri ile çocukları, amcaları ve amcalarının eşleri, amca çocukları ile bunların eşleri, halaları ile halalarının eşleri, hala çocukları ile bunların eşleri, dayıları ve dayılarının eşleri, dayı çocukları ile bunların eşleri, teyzeleri ve teyzelerinin eşleri, teyze çocukları ile bunların eşlerinden her birini,

c) Bakanlık: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını,

ç) Bakanlık bilgi sistemi: Bakanlığın hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütüldüğü, hizmetlere ilişkin bilgilerin güncel ve anlık olarak izlenebildiği, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının veri tabanlarıyla entegre bir biçimde kayıtlı bilgilerin doğrulandığı Bakanlık bilgi sistemini,

d) Bakım raporu: Genel çerçevesi Bakanlıkça belirlenen, heyet tarafından, hanede kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının, engelli birey ve ailesinin sağlık, psiko-sosyal ve ekonomik durumu ile gerekli görülen bakım hizmetlerinin tespit edildiği raporu,

e) Bakım veren: Bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin bakımını sağlayan 18 yaşını doldurmuş akrabası veya vasisini,

f) Bakım ve rehabilitasyon merkezi: Bedensel, zihinsel ve ruhsal engellilikleri nedeniyle normal yaşamın gereklerine uymama durumunda olan kişilerin, fonksiyon kayıplarını gidermek ve toplum içinde kendi kendilerine yeterli olmalarını sağlayan beceriler kazandırmak veya bu becerileri kazanamayanlara devamlı bakmak üzere kurulan yatılı, resmî sosyal hizmet kuruluşlarını,

g) Bakıma ihtiyacı olan engelli: Engellilik sınıflandırmasına göre tam bağımlı, çocuklar için, "Çok ileri düzeyde ÖGV", "Belirgin ÖGV" ve "Özel koşul gereksinimi var (ÖKGV) ibareli raporu bulunanlardan günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek durumda olan ve evde bakım heyetince bakıma ihtiyacı olduğu tespit edilmiş bireyi,

ğ) Bireysel bakım planı: Genel çerçevesi Bakanlıkça belirlenen, bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin evde bakımına ilişkin fiziksel, psiko-sosyal ve benzeri alanlarda yaşadığı sorunlar ve bu sorunların sebepleri ile engelli bireyin hangi alanlarda bakıma ihtiyacı olduğunun tespit edildiği ve belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda yapılması gereken faaliyetleri içeren planı,

- h) Genel Müdürlük: Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- ı) Gündüz hizmet merkezi: Bakanlığa bağlı engelli ve yaşlı bireylere gündüz hizmet sunan resmî kuruluşları,
- i) Hane: İl dışında öğrenim gören çocuklar dâhil olmak üzere, aralarında akrabalık bağı olsun veya olmasın adres kayıt sistemine göre aynı konut veya konut bölümüne kayıtlı olan kişi veya kişilerden birlikte yaşayanların oluşturduğu birimi,
- j) Heyet: Bakıma ihtiyacı olan engelli birey hakkında, bakım hizmetlerinin hangi türünden yararlanacağına karar veren, hizmetin sunumuna ilişkin gözlem, inceleme ve kontrol yaparak bunların sonucuna göre bakım raporu, bireysel bakım planı ve kontrol ve rehberlik raporunu hazırlamakla görevli bakım hizmetleri değerlendirme heyetini,
- k) İl müdürlüğü: Aile ve Sosyal Hizmetler il müdürlüğünü,
- l) Kontrol ve rehberlik raporu: Genel çerçevesi Bakanlıkça belirlenen, heyet tarafından kontrol ve rehberlik sırasında bakım hizmetinin bireysel bakım planı doğrultusunda yapılıp yapılmadığının değerlendirildiği raporu,
- m) Sağlık raporu: 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik ile Çocuklar İçin Özel Gerekseim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik (ÇÖZGER) hükümlerine göre sağlık kurulları tarafından hazırlanan ve anılan yönetmeliklerce geçerli kabul edilen sağlık kurulu raporlarını,
- n) Sosyal çalışma görevlisi: Aile ve tüketici bilimleri, çocuk gelişimi, öğretmenlik, psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sosyal hizmet ve sosyoloji alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,
- o) Sosyal hizmet merkezi: Bakanlığa bağlı sosyal hizmet merkezlerini,
- ö) Taahhüt formu: Genel çerçevesi Bakanlıkça hazırlanan, hizmetin sunumu sırasında uyulması gereken kuralların yazılı olduğu, bakım veren tarafından imzalanan formu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Yardımın Hesaplanması

Genel esaslar ve yardımın hesaplanması

MADDE 5- (1) Evde bakım yardımı, (10.000) gösterge rakamı ile memur aylık katsayısının çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar, aylık olarak bakım verene ödenir. Engelli bireyin, evde bakım yardımından yararlandırılması için;

a) Hanede ikamet eden tüm bireylerin her ne ad altında olursa olsun her türlü gelir toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3’ünden daha az olması,

b) Engelli bireyin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (m) bendinde belirtilen sağlık raporuna sahip olması,

c) Günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyeceğinin bakım raporuyla tespit edilmesi, gerekir.

(2) Hanede birden fazla bakıma ihtiyacı olan engelli birey bulunması hâlinde, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının hesaplanmasında birinci bakıma ihtiyacı olan engelli bireyden sonraki her bakıma ihtiyacı olan engelli birey iki kişi sayılır.

(3) Evde bakım yardımı ile desteklenmesi uygun görülen kişiler, Bakanlık bilgi sisteminden alınan onay tarihinden itibaren yardıma hak kazanır.

(4) Evde bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin il içinde veya il dışında refakatsiz veya refakatsiz olarak tedavi görmesi durumunda engelli bireyin evde bakım yardımı devam ettirilir. Ancak engelli bireyin takibinin yapılmadığı, bakım verenin sorumluluklarını yerine getirmediği hususunda bir bildirim veya tespit olması durumunda heyet tarafından durum değerlendirilerek hizmetin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(5) Bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin bakım veren ile birlikte geçici olarak il dışına çıkması halinde durum bir dilekçe ile il müdürlüğü ya da sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne bildirilir. İl

dışında bulunma süresinin dilekçe tarihinden itibaren 6 ayı geçmesi durumunda, geçici olarak bulunduğu ilin il müdürlüğünden, engelli bireyin durumunun değerlendirilmesi istenir. Değerlendirme sonucu hazırlanan kontrol ve rehberlik raporu ve ailenin talebi doğrultusunda işlem yapılır.

(6) Bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin bakım veren ile birlikte geçici olarak yurtdışına çıkması halinde durum bir dilekçe ile il müdürlüğü ya da sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne bildirilir. Yurt dışında bulunma süresinin dilekçe tarihinden itibaren 6 ayı geçmesi durumunda yardım sonlandırılır.

(7) Evde bakım yardımından yararlanmaktayken özel bakım merkezi veya resmî bakım ve rehabilitasyon merkezlerine yerleşmek üzere başvuruda bulunan kişinin yardımı sonlandırılmaz, başvurusu alınarak ilgili mevzuat kapsamında gerekli işlemler yapılır. Özel bakım merkezi veya resmî bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde kalıyorken evde bakım yardımından yararlanma talebinde bulunan kişilerin başvurusu alınarak işlemler başlatılır, evde bakım yardımından yararlanmasının uygun görüldüğü tarih itibarıyla kuruluş ile ilişkisi kesilir.

(8) Bakım verenin, çeşitli nedenlerle engelli bireyin bakımını geçici olarak gerçekleştiremeyecek olması halinde durum bir dilekçe ile il müdürlüğü veya sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne bildirilir. Talebin heyet tarafından hazırlanacak kontrol ve denetim raporu ile uygun görülmesi ve kararın il müdürlüğüne onaylanması halinde aynı hanede ikamet eden ve akraba tanımında yer alan bir başka akrabası tek seferde veya farklı zamanlarda 30 gün süre ile bakımı gerçekleştirir. Bu süre zarfında evde bakım yardımı devam eder.

(9) Bakıma ihtiyacı olan engelli birey, bakım hizmeti veren kişinin talebi üzerine tek seferde veya farklı zamanlarda kullanılmak üzere yılda 30 günü geçmemesi koşuluyla bakım ve rehabilitasyon merkezi tarafından hazırlanacak sosyal inceleme raporu ile uygun görülmesi halinde geçici misafir olarak kabul edilir ve evde bakım yardımı devam eder.

(10) Evde bakım yardımından yararlanan bakıma ihtiyacı olan engelli bireyler, hazırlanacak sosyal inceleme raporu ile uygun görülen süreyle sınırlı olmak kaydıyla gündüz hizmet merkezlerinden ayda en fazla 72 saate kadar hizmet alabilir. Bu sürede hizmetten yararlanan engelli bireylerin evde bakım yardımı devam eder.

(11) Evde bakım yardımından yararlanıyorken engelli birey ile birlikte geçici olarak kadın konukevine yerleşen bakım verenin evde bakım yardımı devam eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, İstenecek Belgeler, Başvuruların Değerlendirilmesi

Başvuru

MADDE 6- (1) Evde bakım yardımı başvurusu, engelli bireyin nüfus kayıt sisteminde kayıtlı olduğu yerleşim yerinde bulunan il müdürlüğüne veya sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne yapılır. Başvurular, e-Devlet kapısı üzerinden de alınabilir.

(2) Başvurular, engelli bireyin kendisi, bakım vermeyi talep eden kişi, akrabası veya vasisi tarafından şahsen ve yazılı olarak yapılır.

(3) Başvurunun, Sağlık Bakanlığı elektronik veri tabanında kayıtlı son sağlık raporu ile yapılması esastır. Ancak daha önce alınan ve Sağlık Bakanlığı elektronik veri tabanında teyidi yapılamayan sağlık raporlarının aslı veya hastane başhekimliği tarafından onaylı sureti ile yapılan başvurular da kabul edilir. Bu raporlar il müdürlüğü veya sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne sunulduktan sonra ilgili hastanelerden teyit alınır ve Sağlık Bakanlığı elektronik veri tabanına kaydı sağlanır. Sağlık Bakanlığı elektronik veri tabanında yer alan ve teyidi yapılan sağlık raporlarının ilgili personel tarafından kontrolü yapılır ve imza, kaşe, tarih düşülerek engelli bireyin dosyasında muhafaza edilir.

İstenecek belgeler

MADDE 7- (1) Evde bakım yardımı başvurusunda, başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde aşağıdaki belgelerin teslimi istenir:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. Kimlik Numarası.
- Yabancı uyruklular için oturma izni ve yabancı kimlik numarası.
- Sağlık Raporu.

ç) Hanede yaşayan kişilerin gelir ve varlıklarına ilişkin yazılı beyanları, varsa beyanın içeriğine ilişkin belgeler.

d) Hanede yaşayan 18 yaşını tamamlamış olup akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini görememesi veya korunması ve bakımı için kendisine sürekli yardım gerekmesi veya başkalarının güvenliğini tehlikeye sokması nedenleriyle kısıtlanması gerekli evde bakım yardımından yararlanacak engelli birey için ilgili mahkemelerden alınacak vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı veya tevzi formu.

e) Açık Rıza Formu.

f) Gerekli hallerde engelli birey veya hanede yaşayan kişiler hakkındaki boşanmaya dair mahkeme kararı veya boşanma aşamasını gösteren belge.

g) Gerekli hallerde hanede öğrenimine devam eden birey olması durumunda öğrenim durumunu gösterir belge veya sureti.

ğ) Hane, gelir ve sağlık durumunun tespiti amacıyla ihtiyaç duyulan diğer belge ve evraklar.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Başvuru, dosyada bulunan belgeler ile hane ziyareti ve gerekli hallerde çevre araştırmasından elde edilen bilgilere dayalı olarak değerlendirilir.

(2) Heyet, engelli bireyi ve ailesini, ikametgâhında veya fiilen yaşadıkları yerde ziyaret ederek kişilerin beyanı, dosyada bulunan belgeler ve Bakanlık bilgi sisteminden elde edilen bilgilere göre bakım raporu hazırlar.

(3) Bakım raporunun hazırlanması sürecinde, hanede yaşadığı tespit edilen bireylere düşen gelir ile engelli bireyin ve ailesinin fiziksel, zihinsel, duygusal, psiko-sosyal özellikleri ve özgeçmişleri, engelli bireyi ve engelini kabullenme durumu tespit edilerek sahip oldukları haklar, yararlanabileceği özel eğitim, mesleki rehabilitasyon, tıbbi tedavi ve rehabilitasyon, sosyal yardımlar, koruyucu aile, evlat edindirme gibi hizmetler hakkında değerlendirme yapılır, varsa kanaat ve teklif belirtilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Heyetin Oluşturulması ve İşleyişi

Heyetin oluşturulması ve işleyişi

MADDE 9- (1) Heyet, il müdürlüğü ve sosyal hizmet merkezi müdürlüğünde aşağıdaki şekilde oluşturulur:

a) Heyet, il müdürlüğü onayıyla sosyal çalışma görevlileri, tabip, fizyoterapist, hemşire, sağlık memuru unvanına sahip lisans mezunu üç kişiden oluşturulur.

b) Heyetin birinci fıkranın (a) bendindeki meslek personelinden oluşturulamaması halinde, il müdürlüğü bünyesinde tercihen engellilik alanında çalışan en az lisans mezunu personel ile ihtiyaç duyulması halinde il müdür yardımcıları, şube müdürleri, sosyal hizmet merkezi müdürleri ve müdür yardımcıları da heyette görevlendirilebilir.

(2) İl müdürlüğünce ihtiyaç duyulması hâlinde birden fazla heyet oluşturulur.

(3) Heyet, il müdürlüğünde, il müdürünün görevlendireceği il müdür yardımcısının veya şube müdürünün, sosyal hizmet merkezlerinde ise müdürün sorumluluğunda çalışır.

(4) Heyet, engelli bireyin sağlık durumuna ilişkin olarak son sağlık raporu ve hanede yapılan değerlendirme doğrultusunda hazırlanan bakım raporuna göre karar verir.

(5) Bakım raporu ve bireysel bakım planının hazırlanmasında; engelli birey, bakım veren ve ailesinin görüş ve talepleri dikkate alınır.

(6) Heyet, bakıma ihtiyacı olan engelli bireylere verilen bakım hizmetlerini takip eder, rehberlik eder ve kontrol hizmetlerini yürütür.

(7) Hizmetin başlaması ve sonlandırılmasına ilişkin değerlendirmelerde heyet, üye tam sayısına göre oy çokluğuyla karar alır. Karara karşı olanlar karşı oyunu gerekçeli olarak yazarlar.

(8) Bakım verene, bakım hizmetinin verilmesinde uygulanacak usul ve esaslara ilişkin olarak yılda en az bir kez ve ayrıca ihtiyaç duyulduğu zamanlarda; heyette yer alan en az bir personel tarafından rehberlik hizmeti sunulur. Buna ilişkin kontrol ve rehberlik raporu hazırlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bakım Hizmetlerinin Verilmesi, Bakım Hizmetlerinin Kapsamı

Bakım hizmetlerinin verilmesi

MADDE 10- (1) Evde bakım hizmeti, bakım raporu doğrultusunda, bakım ihtiyacı olan engelli bireyin yaşadığı ikametle verilir.

(2) Bakıma ihtiyacı olan engelli birey ile bakım verenin aynı adreste ikamet etmesi esastır. Ancak, bakıma ihtiyacı olan engelli bireye 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan özelliklere sahip bakım verecek kişinin bulunmaması, bakıma ihtiyacı olan engelli birey, akraba veya vasisinin özel veya resmî merkezlerde bakım hizmeti almayı reddetmesi; heyetin bakım hizmetinin verilmesinde sorun veya yetersizlik olmayacağına kanaat getirmesi koşuluyla, bakım hizmeti, gün içinde kolaylıkla gidilip gelinebilecek bir mesafede ikamet eden akraba veya vasi tarafından da verilebilir. Yapılan değerlendirmelerde engelli bireyin yatağa bağımlılığı, yaşı, yalnız başına kalmasında sakınca olup olmadığı ve benzeri hususlar göz önünde bulundurulur. Bu durumda, bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin tüm bakım ihtiyacının giderilmesi esastır.

(3) Bir bakım veren; bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin kardeş olması halinde herhangi bir sayı sınırlaması olmaksızın, bakıma ihtiyacı olan engelli bireylerin kardeş olmaması durumlarında ise en fazla iki engelli bireye bakım hizmeti verebilir. Bakıma ihtiyacı olan ve kardeş olmayan ikiden fazla her engelli birey için akraba tanımında yer alan başka bir kişi bakım verir.

Bakım hizmetlerinin kapsamı

MADDE 11- (1) Bakım hizmetleri, bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin bakımına yönelik olarak aşağıda yer alan kişisel bakım hizmetlerini ve psiko-sosyal destek hizmetlerini kapsar:

a) Kişisel bakım hizmetleri; engelli bireyin;

- 1) Banyo yaptırılması,
- 2) Tuvalet ihtiyacını gidermede yardım edilmesi ve gerektiğinde temizliğinin yapılması,
- 3) Tırnaklarının kesilmesi,
- 4) Saçlarının taranması,
- 5) Dişlerinin temizlenmesi,
- 6) Yeme-içme ihtiyacının giderilmesi,
- 7) El, yüz ve ayak temizliğinin yapılması,
- 8) Sakal tıraşının yapılması,
- 9) İstenmeyen tüylerin temizlenmesi,
- 10) Elbiselerinin giydirilmesi ve çıkarılması,
- 11) Burun ve kulak temizliğinin yapılması,
- 12) Yatağının temizlenmesi ve düzeltilmesi,
- 13) Odasının temizlenmesi,
- 14) Çamaşırlarının yıkanması.

b) Psiko-sosyal destek hizmetleri;

1) Bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin ve ailesinin, engelli bireyi ve engel durumunu kabullenmesine, bilgilendirilmesine yönelik kişisel veya grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,

2) Bakıma ihtiyacı olan engelli bireyin engelini, mevcut durumunu ve yerleştirildiği ortamı kabullenmesine, bilgilendirilmesine ve gelişim alanlarında desteklenmesine yönelik kişisel ve grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,

3) Engelli birey ve ailesinin sosyal hakları ve mevcut kaynakların kullanılmasına yönelik kişisel ve grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,

4) Engelli bireyin bağımsız yaşama, sosyal hayata uyumuna ve katılımına yönelik sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler ile düzenlenecek bu tür etkinliklere katılabilmesi için refakat hizmetlerini,

5) Engelli bireyin terk edilme, reddedilme, engel durumunu kabullenememe, ümitsizlik, intihar düşüncesi, yalnızlık, sevgisizlik ve benzeri olumsuz duygulardan kurtarılmasına ve depresyon, stres ve benzeri durumların yaşanmasının engellenmesine yönelik kişisel veya grup çalışması yöntemiyle verilecek psiko-sosyal destek hizmetleri ile bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme yapılması hizmetlerini,

içerir.

ALTINCI BÖLÜM

Başvurusu Kabul Edilen ve Reddedilenler İçin Yapılacak İşlemler

Başvurusu kabul edilenler için yapılacak işlemler

MADDE 12- (1) Başvurusu kabul edilenler için aşağıdaki işlemler yapılır:

a) 7 nci maddede belirtilen tüm belgeler, bakım raporu ve bireysel bakım planını içeren dosya oluşturulur.

b) Evde bakım yardımı verilmesi uygun görüldüğü takdirde Bakanlık bilgi sistemi üzerinden il müdürlüğü onayı alınır.

c) Bakım veren tarafından taahhüt formu imzalanır.

Başvurusu reddedilenler için yapılacak işlemler

MADDE 13- (1) Başvurunun reddedilmesi halinde;

a) Heyet tarafından, talebin olumsuz olarak değerlendirildiği, 30 gün içinde muhatabına yazılı olarak bildirilir, karara, tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde itiraz edilebilir.

b) İtiraz, başvuruyu değerlendiren il müdürlüğü veya sosyal hizmet merkezi müdürlüğü tarafından karara bağlanır. Bu durumda, yeniden bakım raporu hazırlanması için daha önceki değerlendirmeyi yapan heyette görevlendirilmemiş personelden oluşan ikinci bir heyet görevlendirilerek işlem yapılır. İtirazlarda, ikinci heyetin verdiği karar nihai karardır. İkinci heyet tarafından alınan nihai karara esas belge ve koşullarda bir değişiklik olmaksızın yapılan yeni başvurular değerlendirmeye alınmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gelir Durumunun Tespiti, Yardımının Durdurulması ve Sonlandırılması

Gelir durumunun tespiti

MADDE 14- (1) Evde bakım yardımından yararlanacak kişilerin geliri aşağıda yer alan hususlara göre tespit edilir:

a) Hanede ikamet eden tüm bireylerin elde ettiği;

1) Tespit veya beyan edilen aylık net maaş, ücret, nafaka, yevmiyenin aylık tutarları ile her ne ad altında olursa olsun elde edilen diğer gelirlerin yıllık tutarının aylık ortalaması,

2) Hanenin ikamet ettiği konut haricinde diğer konutları için takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelinin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen aylık kira getirisinin toplamı,

3) İkamet edilen konut haricindeki konut için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa konutun rayiç bedelinin 120'de biri,

4) Dükkânlar için takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen aylık kira getirisinin toplamı,

5) Dükkân için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa dükkânın takdir edilen veya beyan edilen rayiç bedelinin 120'de biri,

6) Hanenin depo, arsa, arazi, tarla ve benzeri için rayiç bedelin 240'ta biri ve takdir edilen veya beyan edilen zirai/ticari/kira ve benzeri getirilerinin toplamı,

7) Hanenin binek aracı için aracın kasko veya rayiç bedelinin 120'de biri,

8) Hanenin ticari/zirai amaçlı aracı için aracın kasko bedelinin 120'de biri, kasko bedelinin belirlenmemesi halinde ise rayiç bedelinin 120'de biri ile bu araçların takdir edilen veya beyan edilen aylık zirai, ticari, kira ve benzeri getirilerinin toplamı,

9) Hanenin büyük ve küçükbaş hayvanları için il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerinden temin edilen yıllık getiri miktarının aylık tutarı,

10) Hanenin tespit veya beyan edilen banka mevduatı gibi menkul serveti için faiz oranına göre hesaplanacak aylık getirisinin iki katı tutarı,

11) Bakanlık tarafından ödenen düzenli ve düzensiz yardımlar, koruyucu aile ödemeleri, burs, harçlık gibi nakdî olarak verilmekte olan sosyal yardımların aylık ortalaması,

12) Yıllık tarımsal destek geliri tutarının aylık ortalaması,

13) Aynı hanede ikamet etmemesine rağmen nafaka yükümlüleri tarafından sağlanan destek tutarı,

14) Uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların gelirleri,

15) Diğer gelirlerin toplamının aylık ortalaması,

dahil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

b) Vergi indirimlerinden faydalanılarak alınan ve engelli adına kayıtlı olan araçlar için vergiler indirilmiş tutarın 120' de biri dikkate alınarak hanenin geliri hesaplanır.

c) (a) bendinde yer alan taşınır ve taşınmazların rayiç bedellerine ilişkin değerlendirme; ilgisine göre kasko bedelleri ve ilgili belediyeler ile tapu müdürlüklerince bildirilen değerlere göre yapılır.

ç) Bilgi sistemlerinden tespit edilemeyen gelirler için yazılı beyan esas alınır.

Yardımanın durdurulması ve sonlandırılması

MADDE 15- (1) Evde bakım yardımı il dışı adres değişikliklerinde değişiklik tarihi itibarıyla durdurulur. Kişinin nakil talebinde bulunması halinde dosya Bakanlık bilgi sistemi üzerinden il müdürlüğüne gönderilir. Yeni ikamette yapılan inceleme sonucunda hizmetten yararlanma koşullarının devam ettiğinin tespiti halinde yardım tekrar başlatılır. Kişinin 90 gün içerisinde yeni adresine nakil için talepte bulunmaması halinde hizmet sonlandırılır.

(2) Evde bakım yardımı aşağıdaki hallerde sonlandırılır:

a) Engelli bireyin veya bakım verenin vefatı halinde, vefat tarihinde.

b) Bakım verenin değişikliği veya feragati halinde, dilekçenin verildiği tarihte.

c) Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelir toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3 ünden fazla olması halinde, gelir değişikliğinin gerçekleştiği tarihte.

ç) Engelli bireyin özel bakım merkezi veya bakım ve rehabilitasyon merkezine sürekli olarak yerleştirilmesi durumunda kuruluşa yerleştiği tarihten bir gün önce.

d) Evde bakım yardımından faydalanmakta iken engelli bireyin veya bakıcının tutuklu veya hükümlü olarak ceza infaz kurumlarında kaldığının tespit edilmesi halinde, ceza infaz kurumlarına girildiği tarihte.

e) Bakım verenin, yükümlülüğünü yerine getirmedeğinin tespit edildiği tarihte.

f) Bakım verenin bakıma ihtiyacı olan engelli birey ile bakım raporunda belirtilmesine rağmen, fiilen aynı hanede ikamet etmediğinin tespit edilmesi halinde, tespit tarihinde.

(3) Sağlık raporu süresinin sona ermesi durumunda yardım durdurulur. Rapor süresinin bitiminden itibaren 6 ay içinde alınan sağlık raporunun bu Yönetmelikte belirlenen koşulları sağlaması ve gelir kriterinin de uygun olması durumunda yardım durdurulduğu tarihten itibaren devam ettirilerek hak edilen tutarlar takip eden ilk ödeme döneminden itibaren ödenir. Yeni alınan sağlık raporunun tam bağımlı ibaresini içermemesi halinde yardım sağlık raporu süresinin dolduğu tarih itibarıyla sonlandırılır.

(4) Evde bakım yardımı sonlandırılması işlemlerinde Bakanlık bilgi sistemleri üzerinden il müdürlüğü onayı alınarak sonlandırma işlemi yapılır.

(5) Evde bakım yardımından yararlanmakta olan engelli bireylerin sağlık raporlarının sahte olduğunun tespiti halinde yardım derhal sonlandırılır ve ödeme yapılmış tutarlar genel hükümlere göre ilgililerden tahsil edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bildirim Yükümlülüğü ve Yersiz Ödemelerin Tahsili

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 16- (1) Evde bakım yardımından faydalanan engelli birey, bakım veren veya vasi yardımın kesilmesini gerektiren durumları, 1 ay içinde il müdürlüğü veya sosyal hizmet merkezi müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler.

(2) İbraz edilen bilgi, belge, rapor ve beyanların gerçeğe uygun olmadığı tespit edilirse veya bildirim yükümlülüğüne uyulmayarak evde bakım yardımı alınmasına devam edilmesi halinde yapılan yersiz ödemeler, yasal faizi ile birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

(3) Gerçeğe uygun olmayan belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında genel hükümlere göre il müdürlüğü tarafından Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

Yersiz ödemelerin tahsili

MADDE 17- (1) Yersiz ödemelerin tahsilinde aşağıdaki hususlar çerçevesinde uygulama yapılır:

a) Yerinde veya Bakanlık bilgi sistemleri üzerinden yapılan kontrollerde yersiz ödeme yapıldığının tespiti halinde, 15 inci maddeye göre evde bakım yardımı sonlandırılır. Yapılan yersiz ödeme, ilgili mevzuata uygun olarak ilgililerden genel hükümlere göre tahsil edilir.

b) Yersiz ve fazla yapılan ödemelerin ilgili kişilerce iade edilmemesi halinde, durum il müdürlüğü hukuk birimince takip edilir. İl müdürlüğünde hukuk birimi bulunmadığı takdirde konu il muhakemat müdürlüğüne bildirilir, dosyanın durumu il müdürlüğünce takip edilir. Yersiz ödemelerin takip ve tahsili ilgili mevzuata uygun olarak genel hükümlere göre yapılır.

(2) Yersiz ve fazla ödeme yapılması nedeniyle adlarına geri ödeme çıkarılan kişiler, tekrar başvuruda bulunduğu anda, hazırlanan bakım raporuyla durumları uygun görülmesi halinde evde bakım yardımından yararlanır. Ancak daha önce yapılan yersiz ve fazla ödemeler, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ödenecek yardımdan aylık 1/4 oranında mahsuben tahsil edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kontrol ve Rehberlik, Personelin Görev ve Sorumlulukları

Kontrol ve rehberlik

MADDE 18- (1) Evde bakım yardımına ilişkin kontrol ve rehberlik işlemleri, il müdürü tarafından görevlendirilen il müdür yardımcısı sorumluluğunda ve gözetiminde ilgili heyet ve ilgili personel tarafından yürütülür.

(2) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personelin eşi, üçüncü dereceye kadar kan, ikinci dereceye kadar kayın hısımları, evlatlıkları ve evlat edinenlerinin özel bakım merkezi sahibi veya ortağı olmaları halinde, bu personel evde bakım yardımı ile ilgili iş ve işlemlerde görevlendirilemez.

(3) Heyette görevli personelin kendisi, eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları, evlatlıklarına ilişkin evde bakım başvurusu değerlendirmesine ve kontrolüne katılmaması hususuna özen gösterilir.

(4) Heyet tarafından engelli birey ve ailesinin durumu, merkezi veri tabanlarında ve engelli bireyin ikametgahında yapılan inceleme sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda, her yıl düzenli olarak ve gerek duyulduğu takdirde aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

a) Kontrol ve rehberlik sırasında bakım hizmetinin bireysel bakım planı doğrultusunda verilip verilmediği değerlendirilir, sonuca göre kontrol ve rehberlik raporu hazırlanır.

b) Kontrol ve rehberlik sonucunda, bu Yönetmelik hükümlerine göre evde bakım yardımı alma koşullarını kaybettiği tespit edilenlerin durumu 15 inci maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

c) Kontrol ve rehberlik; her yıl en az bir kez düzenli olarak yerine getirilir.

Evde bakım yardımı işlemlerine katılan personelin görev ve sorumlulukları

MADDE 19- (1) Evde bakım yardımı ile ilgili işlemlere katılan personel, bu Yönetmelikte belirtilen görev ve sorumluluklara ilaveten, sorumluluğu altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesinden görevli ve sorumludur.

(2) İl müdürlükleri ve sosyal hizmet merkezleri, görev ve yetki alanındaki konularda, kaynak israfını önleyecek, işbirliği şeklinde çalışmayı ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve sorumludur.

(3) Sosyal çalışma görevlileri ve diğer personel görevlerini; mevzuata, plan ve programlara, verilen emir ve talimatlara uygun olarak yürütülmesinden ve verilen görevlerin tam ve zamanında yapılmasından ve ayrıca 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında elde ettikleri kişisel verilerin korunmasından sorumludur.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Haciz, devir ve temlik yasağı

MADDE 20- (1) Bu Yönetmelik uyarınca yapılan evde bakım yardımı ödemeleri devir, temlik ve haciz edilemez.

Geçiş hükümleri

MADDE 21- (1) Evde bakım yardımı kapsamında kullanılacak form ve belgeler Bakanlık tarafından bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde çıkarılacak genelgeyle belirlenir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yardımdan yararlanmaya başlamış kişilerin, hane, gelir, sağlık ve benzeri nedenlerle yardımdan yararlanma koşullarında değişiklik olması halinde bu kişilerin durumu bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilir.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı birlikte yürütür.